

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D., a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobce: **Ústecké šrouby, z. s.**, IČO: 04316509,
sídlem Velká Hradební 322/53, 400 01 Ústí nad Labem,
zastoupený advokátkou JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D.,
sídlem Panská 895/6, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí
a zemědělství,**
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 01 Ústí nad Labem,

za účasti osob
zúčastněných na
řízení:

Statutární město Ústí nad Labem,
sídlem Velká Hradební 2336/8, 400 01 Ústí nad Labem,

Stop tunelům, z. s.,
sídlem Na Valech 813/3, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 3. 2017, č. j. 185/ZPZ/2017/ODP-433,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 24. 3. 2017, č. j. 185/ZPZ/2017/ODP-433, se **pro nezákonnost zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen zaplatit** žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 14 200 Kč do třiceti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 3. 2017, č. j. 185/ZPZ/2017/ODP-433, jímž bylo zastaveno řízení a zrušeno rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem, odboru životního prostředí (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 21. 11. 2016 (pozn. soudu – v rozhodnutí správního orgánu I. stupně uvedeno nesprávné datum 21. 12. 2016), č. j. MM/OŽP/OP/72584/K/2016//ResB, kterým bylo žadateli statutárnímu městu Ústí nad Labem dle § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody“) povoleno pokácení keřových porostů (*Ligustrum vulgare*, *Viburnum* sp., *Ribes* sp. a *Lonicera* sp.) o velikosti plochy 1406 m² rostoucích na pozemcích p. č. „X“, „X“, „X“, „X“, „X“, „X“ a „X“ zapsaných v k. ú. Ústí nad Labem a uložena náhradní výsadba 2772 ks keřů (*Berberis* sp. a *Potentilla fruticosa*), neboť žalovaný vyhodnotil, že k pokácení těchto porostů není potřeba povolení.

Žaloba

2. Žalobce shrnul, že Magistrát města Ústí nad Labem dne 22. 9. 2016 podal žádost o povolení ke kácení keřových porostů o velikosti plochy 1406 m² rostoucích na pozemcích p. č. „X“, „X“, „X“, „X“, „X“, „X“ a „X“, zapsaných v k. ú. Ústí nad Labem. Magistrát města Ústí nad Labem toto kácení povolil, proti čemuž se odvolal Stop tunelům, z. s. Žalovaný na základě odvolání rozhodnutí správního orgánu I. stupně (dále i jen „zrušené rozhodnutí“) zrušil a řízení zastavil s odůvodněním, že žádost měla být posouzena podle svého obsahu, když se jedná o kácení za účelem obnovy porostů podle § 8 odst. 2 zákona o ochraně přírody. Řízení proto vůbec nemělo být vedeno a rozhodnutí o povolení kácení a uložení náhradní výsadby vydáno. Správní orgán I. stupně mohl do 15 dnů od podání žádosti kácení pozastavit, omezit nebo zakázat.
3. Podle žalobce nelze úplné odstranění keřů s primárně okrasnou funkcí na ploše 1406 m² považovat za kácení z pěstebních důvodů, to je za účelem obnovy porostů nebo při provádění výchovné probírky porostů, neboť není běžnou součástí pěstování. Žalovaným zaujatý výklad by ad absurdum znamenal, že povolení ke kácení nebude potřeba nikdy, neboť při deklarovaném plánu vysadit náhradní výsadbu jde automaticky o obnovu porostu z pěstebních důvodů.
4. Žalovanému rovněž vytýkal nepřezkoumatelnost závěru, podle kterého z postupu správního orgánu I. stupně vyplývalo, že ani kdyby žádost vyhodnotil jako oznámení o kácení dřevin, nepřistoupil by k jeho omezení nebo zákazu. Podle žalobce z výroku III. zrušeného rozhodnutí, ve kterém byly stanoveny podmínky kácení a náhradní výsadby, vyplývá opak. V důsledku zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně navíc žadatel nemá povinnost provést náhradní výsadbu.
5. Postup žalovaného je navíc v příkrém rozporu s § 70 zákona o ochraně přírody, podle kterého se ochrana přírody uskutečňuje za přímé účasti občanů.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný k žalobcově výkladu § 8 odst. 2 zákona o ochraně přírody citoval metodický pokyn odboru obecné ochrany přírody a krajiny Ministerstva životního prostředí k aplikaci § 8 a 9 zákona o ochraně přírody a zde provedený výklad pojmů „porost“ a „obnova porostu“. Za porost nelze považovat např. stromořadí, zde liniovou výsadbu habrů, která není předmětem tohoto řízení a zůstane zde zachována. Podle žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

předmětný keřový porost splňuje definici porostu a je deklarována výsadba nových dřevin, jde tedy o kácení za účelem obnovy porostu, kdy budou vysazeny nové a vhodnější dřeviny, a lze aplikovat § 8 odst. 2 zákona o ochraně přírody, podle kterého kácení podléhá režimu oznámení.

7. K namítané nepřezkoumatelnosti svého závěru, kdy podle žalobce není jasné, na čem založil své přesvědčení o tom, že by správní orgán I. stupně nepřikročil k omezení kácení, žalovaný uvedl, že správní orgán I. stupně uložil náhradní výsadbu v rozsahu dle návrhu v žádosti a předložené studie. Z toho vyplývá, že nebyl důvod toto kácení pozastavit, omezit či dokonce zakázat. Náhradní výsadba je podstatou obnovy porostu, není však správný názor, podle kterého by musela být vždy ukládána rozhodnutím. Oznamovací režim dle § 8 odst. 2 zákona o ochraně přírody by pak nebyl prakticky využitelný.

Replika žalobce

8. Žalobce ve své replice uvedl, že argumentace žalovaného ohledně obnovy porostu nereaguje na jím uvedený výklad, zároveň jej však nevylučuje. Výklad žalobce podporuje i stanovisko legislativního odboru Ministerstva životního prostředí č. j. 410/2808/99, podle kterého jde o kácení z důvodů pěstebních pouze v případech, kdy je kácení součástí způsobu pěstování těchto dřevin. Stanovisko dále výslovně vylučuje, že by rekonstrukce zahrady byla obnovou porostů. Samotná metodika citovaná žalovaným navíc obnovu porostů chápe jinak než žalovaný, neboť jejím účelem podle ní musí být „*dlouhodobé udržení porostu stejného charakteru na konkrétní lokalitě*“, v daném případě by však byl charakter porostu změněn.
9. Žalobce namítl, že žalovaný nemohl sám přehodnotit žádost o povolení kácení na oznámení, a následně bez provedení místního šetření či komunikace se správním orgánem I. stupně dojít k závěru, že by v případě oznámení nepřistoupil k jeho omezení či zákazu, a konstatovat, že žadatel může bez dalšího kácet okamžikem doručení napadeného rozhodnutí. S ohledem na plynutí času v mezidobí mezi podáním žádosti a „přehodnocením“ rozhodnutí může dojít k radikální změně charakteru lokality, výskytem zvláště chráněných druhů počínaje, rozsahem a ekologickým významem káceného porostu konče. Praktické dopady tohoto postupu jsou částečně viditelné i zde ve vztahu k hnízdícím ptákům. Trval proto na tom, že bylo evidentní, že by správní orgán I. stupně přistoupil k omezení oznámeného pokácení.
10. Nově žalobce poukázal na to, že v případě přehodnocení žádosti na oznámení vyvstává rovněž otázka podjatosti související se zásahy samosprávy do řízení vedených v přenesené působnosti. Zatímco v případě řízení o povolení kácení tvoří spolky určitou protiváhu, v případě oznámení kácení tento prvek absentuje. U oznámení činěných jinou organizační složkou téhož správního orgánu má žalobce za to, že správní orgán může být podjatý, s ohledem na krátkou lhůtu se však postoupení podané žádosti jeví být problematické.

Vyjádření osob zúčastněných na řízení

11. Stop tunelům, z. s., jakožto osoba zúčastněná na řízení poukázal na to, že záměrem žadatele vyplývající z žádosti není obnova porostu novou generací dřevin za účelem dlouhodobého udržení porostu stejného charakteru na konkrétní lokalitě, jako byl porost předcházející, jak jej chápe i žalovaný citovaná metodika. Podle spolku je ve skutečnosti záměrem likvidace stávajícího porostu a jeho náhrada za porost jiného charakteru, který se od předchozího liší druhovou skladbou, vzrůstem i vzhledem.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

- ## Posouzení věci soudem

- (K.ř.č. 1 - rozsudek)

8 odst. 2 zákona o ochraně přírody i § 4 vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“). Správní orgán I. stupně podle žalovaného neměl vůbec zahajovat řízení o povolení kácení dřeviny. Správní řízení ve věci vůbec nemělo být vedeno a rozhodnutí vydáno. Správní orgán I. stupně ale mohl do 15 dnů od podání žádosti kácení pozastavit, omezit nebo zakázat. To však neučinil a z jeho dalšího postupu vyplývá, že ani kdyby žádost správně vyhodnotil jako oznámení, k omezení či zákazu kácení by nepřistoupil. Podle žalovaného žadatel splnil podmínky pro kácení dřevin z důvodu obnovy porostu. Po nabytí právní moci napadeného rozhodnutí tak může rovnou přistoupit ke kácení předmětných dřevin a následné výsadbě.

17. V § 8 odst. 1 větě první zákona o ochraně přírody je mimo jiné stanoveno, že povolení ke kácení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřeviny. Podle § 8 odst. 2 tohoto zákona ve znění účinném do 31. 3. 2017 není třeba ke kácení dřevin z důvodů pěstebních, to je za účelem obnovy porostů nebo při provádění výchovné probírky porostů, při údržbě břehových porostů prováděné při správě vodních toků, k odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy prováděném při provozování těchto soustav a z důvodů zdravotních, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak. Kácení z těchto důvodů musí být oznámeno písemně nejméně 15 dnů předem orgánu ochrany přírody, který je může pozastavit, omezit nebo zakázat, pokud odporuje požadavkům na ochranu dřevin.
18. Mezi účastníky je sporné, zda podání Magistrátu města Ústí nad Labem, odboru dopravy a majetku, ze dne 22. 9. 2016 je svým obsahem žádostí o povolení ke kácení dřevin podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody, nebo oznámením podle § 8 odst. 2 téhož zákona. Ohledně charakteru předmětných dřevin jakožto porostu mezi účastníky panuje shoda, přičemž to odpovídá i definici porostu v žalovaném ve vyjádření k žalobě citovaném metodickém pokynu odboru obecné ochrany přírody a krajiny Ministerstva životního prostředí k aplikaci § 8 a 9 zákona o ochraně přírody. Vzhledem k tomu, že podání je bez ohledu na jeho označení třeba posuzovat podle jeho skutečného obsahu a že náležitosti žádosti podle § 8 odst. 1 i oznámení podle § 8 odst. 2 zákona o ochraně přírody se podle § 4 vyhlášky neliší (výjimkou budiž pouze kácení dřevin, je-li jejich stavem zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu, o což v tomto případě nejde), kritériem pro určení režimu, ve kterém bude s podáním nakládáno, jsou v podání uvedené důvody ke kácení. Byl-li zde popsán záměr kácení z důvodů pěstebních, to je za účelem obnovy porostů nebo při provádění výchovné probírky porostů, bylo na místě podání z 22. 9. 2016 skutečně považovat za oznámení s režimem dle § 8 odst. 2, v ostatních případech za žádost o povolení ke kácení podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody. Vzhledem k tomu, že navrhované kácení všech na dané ploše rostoucích keřů nelze považovat za výchovnou probírku porostů, je třeba posoudit, zda je správný závěr žalovaného o tom, že toto kácení porostu, po němž bude následovat výsadba nových a vhodnějších druhů dřevin, je kácením za účelem obnovy porostu.
19. Žalobce namítal, že úplné odstranění keřů rostoucích na ploše 1406 m² nelze považovat za kácení z pěstebních důvodů, neboť není běžnou součástí pěstování těchto dřevin. Tento výklad soud považuje za příliš zužující, přičemž přiměřeně vychází z názoru Nejvyššího správního soudu vysloveného v rozsudku ze dne 31. 8. 2012, č. j. 5 As 53/2011-109, publikovaného ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 2743/2013 a také na www.nssoud.cz, ve kterém se Nejvyšší správní soud zjednodušeně řečeno mj. zabýval kácením aleje za účelem její obnovy vysazením nových jedinců.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

20. Soud má za to, že i u keřového porostu (stejně jako v případě aleje řešené Nejvyšším správním soudem) je za splnění určitých podmínek představitelná jeho obnova začínající jeho úplným vykácením.
21. V tomto případě však soud dospěl k závěru, že navrhované kácení keřového porostu tvořeného druhu *Ligustrum vulgare*, *Viburnum* sp., *Ribes* sp. a *Lonicera* sp. a následně navrhovaná výsadba keřů *Berberis* sp. a *Potentilla fruticosa* obnovou porostu podle § 8 odst. 2 zákona o ochraně přírody není. Výsledkem tohoto procesu totiž nemá být obnova porostu stávajícího (tedy odstranění a následné vysazení dřevin týchž druhů), ale odstranění porostu tvořeného dřevinami z druhového hlediska údajně nevhodnými a následná výsadba zcela jiných druhů dřevin. K obnově původního porostu tímto postupem nedojde. Shodu na široce uznávaném výkladu pojmu „obnova porostu“ v souladu s právě uvedeným ostatně potvrzuje sám žalovaný, který ve vyjádření k žalobě citoval metodický pokyn odboru obecné ochrany přírody a krajiny Ministerstva životního prostředí k aplikaci § 8 a 9 zákona o ochraně přírody, podle kterého se obnovou porostu „rozumí proces nahrazování stávajícího, nejčastěji dospělého porostu, který je odstraňován kácením, novou generací dřevin zpravidla záměrnou výsadbou. Účelem obnovy je dlouhodobé udržení porostu stejného charakteru na konkrétní lokalitě, jako byl porost předcházející“.
22. Navrhované kácení keřového porostu nelze považovat za kácení z důvodů pěstebních za účelem obnovy porostu, neboť po vykácení předmětného porostu žadatel nezamýšlel přistoupit k výsadbě nových jedinců týchž druhů dřevin. Napadené rozhodnutí, ve kterém žalovaný na rozdíl od správního orgánu I. stupně podání ze dne 22. 9. 2016 posoudil v rozporu se zákonem a v důsledku tohoto pochybení řízení zastavil a rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil, je z tohoto důvodu nezákonné. Soud proto napadené rozhodnutí žalovaného pro jeho nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. V dalším řízení bude pak žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.
23. S ohledem na zjištěnou nezákonnost napadeného rozhodnutí se soud nezabýval dalšími včas uplatněnými námitkami žalobce ohledně nepřezkoumatelnosti dílčího závěru napadeného rozhodnutí nebo tím, že postup žalovaného zamezuje účasti občanů na ochraně přírody.
24. Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému povinnost zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 14 200 Kč. Náhrada se skládá ze zaplacených soudních poplatků ve výši 3 000 Kč a 1 000 Kč, z částky 9 300 Kč za tři úkony právní služby právní zástupkyně žalobce po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a); podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d); podání repliky - § 11 odst. 1 písm. d)] a z částky 900 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [tři režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu].
25. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, a v předmětném řízení nebyly soudem osobám zúčastněným na řízení uloženy žádné povinnosti. S ohledem na zavedenou praxi krajských soudů a Nejvyššího správního soudu (srov. např. jeho rozsudek ze dne 19. 8. 2016, č. j. 4 As 56/2016-53, ze dne 14. 5. 2015, č. j. 3 As 85/2015-8, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 3 As 220/2015-49, ze dne 16. 12. 2015, č. j. 4 As 223/2015-43, ze dne 6. 10.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

2015, č. j. 8 As 171/2014-67, nebo ze dne 6. 8. 2015, č. j. 10 As 43/2015-49, vše dostupné na www.nssoud.cz) soud v dané situaci nezahrnul vypořádání nákladů řízení osob zúčastněných na řízení do výroku a zabýval se jím toliko v odůvodnění tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 30. března 2020

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.